

6.5 Daňový bonus na dieťa v roku 2023

Daňovník si v roku 2023 môže uplatniť **daňový bonus na vyživované dieťa** žijúce s ním v domácnosti (ďalej daňový bonus na dieťa), pričom ide o dieťa vlastné, osvojené, dieťa druhého z manželov, v náhradnej starostlivosti na základe rozhodnutia príslušného orgánu a plnoleté dieťa, ktoré sa podľa zákona o prídavku na dieťa považuje za nezaopatrené.

Podľa zákona o prídavku na dieťa sa za nezaopatrené dieťa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie pre chorobu alebo úraz.

Zároveň, nezaopatreným dieťaťom je aj dieťa, ktoré je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie, alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti (do 18 rokov veku).

Sústavnou prípravou dieťaťa na povolanie je štúdium, ktoré sa organizuje na strednej škole dennou formou alebo sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou. Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie, v ktorom dieťa opakuje ročníky štúdiá.

Vyživované dieťa nie je dieťa, :

- ktorému vznikol nárok na invalidný alebo sociálny dôchodok,
- ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- ktoré dovŕšilo 25 rokov veku.

Daňový bonus na dieťa si môže daňovník uplatniť **už v kalendárnom mesiaci**, v ktorom sa dieťa narodilo, alebo v ktorom sa začína sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie, alebo v ktorom bolo osvojené alebo prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

Daňový bonus na dieťa si môže uplatniť vždy len jeden daňovník. Dá sa však rozdeliť, a to tým spôsobom, že pomernú časť daňového bonusu na dieťa si môže uplatniť po časť zdaňovacieho obdobia jeden z rodičov a zvyšnú časť zdaňovacieho obdobia druhý z rodičov. Ak podmienky na uplatnenie daňového bonusu na dieťa spĺňa viac daňovníkov, a ak sa nedohodnú inak, daňový bonus na dieťa sa prizná v poradí matka, otec, iná oprávnená osoba.

Pri uplatňovaní daňového bonusu na dieťa je potrebné k daňovému priznaniu FO doložiť nasledujúce doklady, ale **iba za predpokladu**, že tieto doklady neboli správcovi dane v predchádzajúcich rokoch už predložené:

- kópiu (výpis) rodného listu alebo doklad o osvojení dieťaťa, alebo
- potvrdenie o návšteve školy, že dieťa sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, platí vždy na školský rok, na ktorý bolo vydané (okrem potvrdenia školy alebo potvrdenia príslušného úradu o poberaní prídavku na vyživované dieťa, ak dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na škole so sídlom na území Slovenskej republiky),
- prípadne potvrdenie príslušného úradu o tom, že dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti sa považuje za vyživované a nemôže sa sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz alebo potvrdením príslušného úradu o poberaní prídavku na vyživované dieťa.

V období od 1. 1 2023 do 31. 12. 2024 si môže daňovník uplatniť daňový bonus na vyživované dieťa vo výške:

- **50 eur mesačne**, ak vyživované dieťa **dovŕšilo 18 rokov** veku,
- **140 eur mesačne**, ak vyživované dieťa **nedovŕšilo 18 rokov** veku; za mesiace január až apríl iba v prípade, ak sa na vyživované dieťa neposkytla dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa § 4 ods. 3 písm. c) zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v znení neskorších predpisov. **Od 1. 5. 2023 si môže daňovník uplatniť daňový bonus na dieťa a súčasne poberať aj dotáciu na stravu.**

Podmienky uplatnenia daňového bonusu:

Od 1. 7. 2022 už síce nie je potrebné splniť podmienku dosiahnutia minimálnej výšky zdaniteľných príjmov, vyššie uvedené sumy daňového bonusu na dieťa však môžu byť limitované. Nárok na daňový bonus na dieťa totiž možno uplatniť najviac do výšky ustanoveného percenta **základu dane (čiastkového základu dane)** z príjmov podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2 ZDP v závislosti od počtu vyživovaných detí nasledovne:

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit základu dane (čiastkového základu dane)
1	20%
2	27%
3	34%
4	41%
5	48%
6 a viac	55%

Z uvedeného vyplýva, že **ak daňovník vykáže daňovú stratu, nemôže si uplatniť daňový bonus na dieťa.**

Od 1. 1. 2023 platí aj ďalšia zmena, ktorou sa daňovníkovi umožní douplatňovať celý nárok na daňový bonus na vyživované dieťa (deti) v tom prípade, ak základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 5 ZDP alebo základ dane (čiastkový základ dane) podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP alebo ich úhrn, nepostačuje na uplatnenie celej výšky daňového bonusu na dieťa (deti). Takýto daňovník si bude môcť sčítať svoj základ dane (resp. čiastkový základ dane) so základom dane druhej oprávnenej osoby, ktorá žije v domácnosti s vyživovaným dieťaťom (§ 33 ods. 8 ZDP). Toto sčítanie vykoná daňovník prostredníctvom daňového priznania FO.

V prípade, že druhá oprávnená osoba spĺňa podmienky pre uplatnenie daňového bonusu na dieťa len časť zdaňovacieho obdobia, potom si daňovník zvýši vyššie uvedený základ dane len o pomernú časť vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby zodpovedajúcu pomernej časti pripadajúcej k počtu mesiacov, **na začiatku ktorých táto druhá oprávnená osoba splnila podmienky na uplatnenie daňového bonusu na dieťa.**

Druhou oprávnenou osobou môže byť napr. matkin manžel, otcova manželka, osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu apod. **V rámci jedného roka však nie je možné navyšovať vymedzený základ dane daňovníka uplatňujúceho daňový bonus na dieťa o vymedzené základy dane viacerých osôb, ani ich pomerných častí.**

V roku 2023 vyživuje matka spolu s otcom dieťaťa v spoločnej domácnosti 1 dieťa vo veku 8 rokov. V marci 2023 otec zomrel. Daňový bonus na dieťa si uplatňuje matka dieťaťa. Za aké obdobie si môže matka navyšiť svoj základ dane o základ dane druhej oprávnenej osoby?

Odpoveď: Druhou oprávnenou osobou je otec dieťaťa. Matka si môže navyšiť svoj vymedzený základ dane o pomernú časť vymedzeného základu dane otca dieťaťa za obdobie január až marec 2023.

V roku 2023 vyživuje matka spolu s otcom dieťaťa v spoločnej domácnosti 1 dieťa vo veku 8 rokov. V marci 2023 otec zomrel. V novembri 2023 sa matka opäť vydala. Daňový bonus na dieťa

si uplatňuje matka dieťaťa. Za aké obdobie si môže matka navýšiť svoj základ dane o základ dane druhej oprávnenej osoby?

Odpoveď: Druhou oprávnenou osobou je otec dieťaťa. Druhý manžel sa pre účely daňového bonusu na dieťa stáva druhou oprávnenou osobou od decembra 2023. Matka sa teda môže rozhodnúť, či svoj vymedzený základ dane navýši o pomernú časť vymedzeného základu dane otca dieťaťa za obdobie január až marec 2023 alebo o pomernú časť vymedzeného základu dane druhého manžela za obdobie december 2023. Navýšenie vymedzeného základu dane o vymedzené základu dane obidvoch osôb v jednom zdaňovacom období nie je možné.

Vzhľadom na vyššie uvedenú legislatívnu úpravu, daňovník, ktorý podáva daňové priznanie FO a uplatňuje postup navýšenia základu dane (čiastkového základu dane) podľa § 33 ods. 8 ZDP, je povinný na str. 2 označiť voľbu „Uplatňujem postup podľa § 33 ods. 8 zákona“ a vyplniť všetky požadované osobné údaje druhej oprávnenej osoby, o ktorej základ dane (čiastkový základ dane) si zvyšuje svoj základ dane (čiastkový základ dane) na účely uplatnenia daňového bonusu na dieťa.

Údaje druhej oprávnenej osoby vyživujúcej dieťa (deti) v domácnosti uvedené na r. 33																		
☒ Uplatňujem postup podľa § 33 ods. 8 zákona 																		
[34] - Priezvisko a meno ^{9a)}			Rodné číslo			Mesiace, na začiatku ktorých druhá oprávnená osoba splnila podmienky na uplatnenie daňového bonusu podľa zákona												
			/			1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
						☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ Oznamujem, že druhá oprávnená osoba uvedená na r. 34 podala daňové priznanie na území Slovenskej republiky ^{9b)} Druhá oprávnená osoba uvedená na r. 34 na území Slovenskej republiky nepodala daňové priznanie, preto k daňovému priznaniu prikladám: ☐ kópiu dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti podľa zákona (ďalej len „ročné zúčtovanie“) druhej oprávnenej osoby ^{9c)} ☐ kópiu dokladu preukazujúceho výšku základu dane z príjmov podľa § 5 zákona druhej oprávnenej osoby, ktorej ročné zúčtovanie nebolo vykonané, a nemala povinnosť podať daňové priznanie ^{9c)}																		
Základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov zo závislej činnosti alebo z príjmov z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo ich úhrn druhej oprávnenej osoby z r. 34, pre uplatnenie daňového bonusu podľa zákona ^{9d)}						 34a												

Zároveň je daňovník povinný k daňovému priznaniu FO priložiť:

- **kópie dokladov preukazujúce oprávnenosť nároku na priznanie daňového bonusu druhou oprávnenou osobou** - napr. kópia rodného listu dieťaťa vydaného v zahraničí, ak ide o vlastné dieťa druhej oprávnenej osoby, kópia rozhodnutia príslušného orgánu, ak ide o dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, kópia sobášneho listu, ak ide o dieťa druhého z manželov; Daňovník k daňovému priznaniu FO uvedené doklady nepriloží, ak ich už predložil správcovi dane a nedošlo k zmene údajov v nich uvedených.
- **kópiu dokladu preukazujúceho výšku základu dane druhej oprávnenej osoby** – napr. kópia dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti druhej oprávnenej osoby, kópia potvrdenia o zdaniteľných príjmoch, kópia potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov a pod.

Ak daňovník uplatňujúci postup podľa § 33 ods. 8 ZDP (t. j. navýšenie základu dane o základ dane druhej oprávnenej osoby) v čase podania **nie je preukázať výšku vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby, postup podľa § 33 ods. 8 ZDP neuplatní**. Uvedené sa vzťahuje aj na prípad, kedy druhá oprávnená osoba dosiahla *príjmy* podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP alebo kombináciu príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP, ale nie je povinná podať daňové priznanie FO podľa § 32 ZDP. Aby si však daňovník mohol uplatniť postup podľa § 33 ods. 8 ZDP, druhá oprávnená osoba bude musieť z tohto titulu podať daňové priznanie FO, čím už bude splnená hmotnoprávna podmienka preukázania vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby.